

Kokoomuksen valtuustoryhmän ym. aloite "Hiilineutraali Parainen vuonna 2035"

Kaupunginvaltuusto 26.02.2024 § 21

Kaupunginvaltuusto merkitsi seuraavan aloitteen tiedoksi:

"Kaupunki on tehnyt johdonmukaista, hyvää työtä ilmasto- ja ympäristöasioiden parissa viime vuosina, tavoitteena hiilineutraali Parainen v. 2035.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.2.2023 kaupungille ensimmäisen ilmasto- ja ympäristöohjelman. Ohjelmalla on 3 tavoitetta: lähivesien ekologisesti hyvä tila, luontokadon torjuminen ja hiilineutraalisuus vuoteen 2035. Näiden saavuttamiseksi on laadittu toimenpideohjelma, joka jakaantuu 5 teemaan: saaristomeri, luonnon monimuotoisuus, liikkuminen, energia ja yhteistyö, viestintä ja koulutus.

Ohjelman toteutus ja tavoitteen saavuttaminen edellyttää merkittäviä taloudellisia resursseja "ympäristöbudjettia". Kaukolämpöyhtiön osakkeiden myynnistä saatiin huomattava budjetin ulkopuolinen tuloerä, joka tulee rahastoida kaupungin taseeseen ("kaukolämpörahasto") ja jota voidaan käyttää erillisen toimenpidesuunnitelman, johon sisältyy em. ympäristöbudjetti, mukaisesti hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseen. Toimenpidesuunnitelma laaditaan ilmasto- ja ympäristöohjelman täydennykseksi.

Euroopan komissio on lanseerannut muutama vuosi sitten Vihreä kaupunki aloitteen (Green City Accord), jossa sen allekirjoittaneet kaupungit sitoutuvat edistämään laajoja ympäristötavoitteita, jotka tukevat kestävästä kaupunkikehitystä. Aloite on alkujaan tarkoitettu isommille kaupungeille, niiden kohtaamien haasteiden, kuten ilmanlaadun parantaminen, vedenlaadun parantaminen eri vesimuodostumissa (esim. purot, rannikkovedet), kaupunkiluonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja parantaminen, kiertotalous ja jätteiden käsittely ja melusaasteen vähentäminen. Kaupungin tulee selvittää, millaisin edellytyksin Parainen voi allekirjoittaa Vihreä kaupunki aloitteen ja minkälaisia toimenpiteitä allekirjoitus meiltä edellyttää.

Päästövähennyksiä kannattaa tehostaa tekemällä energiatehokkuutta parantavia investointeja, jolloin oikein valituilla investoinneilla tuotetaan myös taloudellista säästöä.

Kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS) liittyminen parantaa kaupungin mahdollisuuksia saada energiatehokkuushankkeille energiatukea. Liittyminen edellyttää yksityiskohtaista toimenpidesuunnitelmaa, jossa energian kulutuksen vähentäminen, uusiutuvan energian hyödyntäminen ja huolella suunnitellut peruskorjaukset ovat ykkösasioita.

RKP:n Varsinais-Suomen piirin puheenjohtajalla Tomas Björkrothilla oli ansiokas mielipidekirjoitus 25.2.2024 Turun Sanomissa otsikolla Suunnitellut vihreän siirtymän investoinnit pitää toteuttaa. Kirjoitus käsitteli vihreiden investointien suunnittelua ja toteutumista koko maa versus Varsinais-Suomi. Kirjoittajan huoli koski Varsinais-Suomen heikkoa osuutta, suunnitelluista koko maan investoinneista, 226 miljardia €, V-S osuus alle 1 miljardi €, eli 0,4 %. Kirjoituksessa todetaan mm. "Nyt meillä on taas käsissämme "uusi" raaka-aine, vihreä energia. Ja taas meillä on kaikki edellytykset olla johtava mahdollistaja muiden kehitykselle, globaalisti.

Tähän huoleen ja toteamukseen on helppo yhtyä. Toimenpiteitä tarvitaan niin maan, maakunnan kuin kuntien ja yksilöiden tasolla.

Allekirjoittaneet esittävät, että kaupunki laatii erillisen ”kaukolämpörahaston” käytön toimenpidesuunnitelman ja selvittää liittymisen Vihreä kaupunki aloitteeseen ja Kuntien energiatehokkuussopimukseen.
”PARAINEN-VIHREÄ SAARISTOMEREN PÄÄKAUPUNKI” ”

Kaupunginhallitus 25.03.2024 § 81

Valmistelija

Hallintopäällikkö Hanna-Maria Grandell, puh. 050 473 9910
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Uuden päivitetyn ja kaupunginhallituksessa hyväksytyn aloiteohjeistuksen mukaisesti kaupunginvaltuustossa tehdyt valtuustoaloitteet otetaan aina seuraavaan kaupunginhallitukseen ja määritellään niille vastuvalmistelijat.

Esittelijä

Vt. kaupunginjohtaja Hanna-Maria Grandell, puh. 050 473 9910
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää lähettää Kokoomuksen valtuustoryhmän ym. aloitteen ”Hiilineutraali Parainen vuonna 2035” hallinto- ja tukipalvelutoimialan valmisteltavaksi. Valmistelussa tehdään yhteistyötä ympäristöpuolen kanssa.

Vastuvalmistelija on vt. tekninen päällikkö Matias Jensén.

Päätös

Jäsen Markku Orell ehdotti taluspäällikkö Petra Palmroosin lisäämistä toiseksi valmistelijaksi.

Lisäystä kannatettiin yksimielisesti.

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Vt. tekninen päällikkö MJ, johtava ympäristönsuojelutarkastaja PP, viherpalvelusuunnittelija DF, taluspäällikkö PP

Kaupunginhallitus 18.11.2024
181/02.05.05/2024

Valmistelija

Tekninen päällikkö Matias Jensén, puh. 044 358 5724
Talous- ja hallintopäällikkö Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS) on liittynyt yli 150 kuntaa Suomessa. Sopimuksen osapuolina ovat työ- ja elinkeinoministeriö, Energiavirasto ja Kuntaliitto. Liittyessään sopimukseen kunta asettaa itselleen ohjeellisen energiamääräisen (MWh) tehostamistavoitteen sopimuskaudelle, jonka lisäksi kunta sitoutuu mm. sisällyttämään energiatehokkuuden jatkuvan parantamisen osaksi käytössä olevia tai käyttöön otettavia johtamisjärjestelmiä tai toimintasuunnitelmia. Sopimukseen liittyessään kunta sitoutuu myös mm.

energiankäytön kustannustehokkaiden tehostamistoimien toteuttamiseen, henkilöstön koulutukseen, raportointiin sekä uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseen.

Nykyinen sopimuskausi on voimassa 31.12.2025 saakka.

Kuntien energiatehokkuussopimuksen on todettu olevan tehokas väline paitsi energiatehokkuusdirektiivin toteuttamiseen, myös kustannussäästöjen saamiseen ja ilmastotekojen vahvistamiseen energiankäytöstä aiheutuvien hiilidioksidipäästöjen vähenemisen myötä. Sopimukseen liittyneillä kunnilla on mahdollisuus hakea valtion harkinnanvaraista tukea tavanomaisen tekniikan energiatehokkuutta edistäviin investointeihin, joiden haku edellyttää KETS-jäsenyyttä.

Green City Accord on Euroopan komission ja Euroopan kaupunkien aloite, jonka tavoitteena on edistää EU:n vihreän kehityksen ohjelman toimeenpanoa sekä kaupunkien toimia ilmansaasteiden ja melusaasteen vähentämiseksi, vesistöjen laadun parantamiseksi, luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi sekä kiertotalouden edistämiseksi. Green City Accord on tarkoitettu vähintään 20 000 asukkaan kaupungeille.

Green City Accordin arvioinnin osana on pakollisia indikaattoreita, jotka vaativat sekä tietoa lähtötasoista että jatkuvaa monitorointia ilman- ja vedenlaadusta, melutasoista, jätehuollosta ja lintulajien määrästä. Nämä vaativat konsulttityötä ja mahdollisesti laitehankintoja jatkuvaan mittaukseen. Kaupungin edistymistä seurataan ja tavoitteet tulee saavuttaa 2030 mennessä. Kaupungit raportoivat edistymisestään kolmen vuoden välein.

Koska luontokato ja luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen on ilmastonmuutoksen veroinen uhka elämälle maapallolla, tulee luontotyöhön suunnata resursseja nykyistä enemmän. Green City Accordiin liittymisen sijaan ehdotamme, että Parainen liittyy kotimaiseen, Suomen ympäristökeskuksen ja Kuntaliiton koordinoimaan Luontoviisaat kunnat -verkostoon, jonka ydinajatuksena on edistää kunnan luontotoimintaa ja elinvoimaisuutta. Verkosto on edelläkävijäkuntien verkosto, johon liittyminen edellyttää kaupunginvaltuuston päätöstä sekä Luontoviisaat kunnat -verkon kriteerien täyttämistä neljän vuoden sisällä liittymisestä.

Kriteerejä ovat

- sitoutuminen kuntastrategiassa luonnon monimuotoisuuden (lumo) turvaamiseen
- luonnon monimuotoisuutta turvaavan ohjelman laatiminen (voi olla myös seudullinen ja /tai osa ympäristöohjelmaa)
- poikkitoimialaisen työryhmän perustaminen luonnon monimuotoisuutta edistämään
- kunnan omistamien maa- ja vesialueiden arvokkaiden luontokohteiden kartoittaminen
- luonnon monimuotoisuuden huomiointi ja tarvittaessa käytäntöjen uudistaminen kunnan omistamien metsien sekä hallinnoimiensa viher-, virkistys- ja vesialueiden hoitokäytännöissä
- kuntalaisten ja yritysten lumo-tietoisuuden lisääminen ja osallistaminen lumo-ohjelman suunnitteluun ja toteutukseen
- henkilöstön ja kuntapäätäjien tietoisuuden lisääminen lumo-asioissa.

Verkosto on tarkoitettu kaiken kokoisille kunnille. Muun muassa Kemiönsaaren kunta on liittynyt Luontoviisaat kunnat -verkostoon syyskuussa 2024.

Ohjelman toteutus ja sen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää merkittäviä taloudellisia resursseja, ”ympäristöbudjettia”. Paraisten Kaukolämpö Oy:n osakkeiden myynnistä syntyi kaupungille huomattava myyntivoitto, jota voidaan erillisellä päätöksellä käyttää toimenpiteisiin Paraisten hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi.

Aloitteen valmisteluun ovat osallistuneet johtava ympäristönsuojelutarkastaja Päivi Paavilainen ja viherpalvelusuunnittelija Daniel Falck.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää
1) merkitä aloitteen johdosta annetun selvityksen tiedoksi
2) alkaa valmistella liittymistä Kuntien energiatehokkuussopimukseen (vastuuvalmistelijaksi nimetään tekninen päällikkö Matias Jensén) sekä Luontoviisaat kunnat -verkostoon (vastuuvalmistelijaksi nimetään johtava ympäristönsuojelutarkastaja Päivi Paavilainen) ja
3) ehdottaa, että valtuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Jakelu

Lopullisen päätöksen jälkeen: Aloitteen tekijä
